

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

**Metodologie de evaluare a implementării politicilor publice în
domeniul Cercetării, Dezvoltării și Inovării în România
(perioada 2007-2013)**

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Creșterea Capacității Administrative
a Sistemului Public de CDI

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVAȚII

Creșterea Capacității Administrative
a Sistemului Public de CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Metodologie de evaluare a implementării politicilor publice în domeniul Cercetării, Dezvoltării și Inovării în România (perioada 2007-2013)

Metodologia de față este elaborată în contextul activității A2 a proiectului *Creșterea capacității administrative a sistemului public de cercetare, dezvoltare și inovare din România, pentru a răspunde pe termen scurt, mediu și lung nevoilor strategice de dezvoltare economico-socială a României* (PODCA 37609) implementat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI). Activitatea A2 a proiectului vizează *evaluarea guvernancei sistemului public de CDI și a performanțelor Institutelor Naționale de Cercetare – Dezvoltare*. Prezenta metodologie constituie principalul livrabil al operațiunii de *evaluare a proceselor de dezvoltare și implementare a politicilor publice în domeniul CDI*, operațiune subsumată activității A2 a proiectului.

Scopul, structura și limitele metodologiei

Scopul general al metodologiei este realizarea unei evaluări a guvernancei sistemului public de CDI din România în perioada 2007-2013. Evaluarea guvernancei se va realiza prin intermediul unei analize a procesului de implementare a politicilor în domeniul CDI formulate și aplicate în perioada de referință. Prin aplicarea metodologiei se va urmări realizarea unei evaluări sistemice ale cărei puncte nodale vor fi constituite de principalele componente ale sistemului public de CDI din România (instituțiile cu rol de reglementare și planificare, instrumentele principale de implementare a politicilor în domeniul CDI și actorii implicați în sistem ca beneficiari ai acestor instrumente).

Pentru atingerea scopului general al metodologiei adoptăm următoarele instrumente de lucru ce definesc structura metodologiei de evaluare:

- I. un model teoretic al evaluării;
- II. o grilă analitică ce propune criteriile de evaluare și care distinge între componentele principale ale sistemului public de CDI supus evaluării;
- III. un mecanism specific de operaționalizare a grilei analitice și detalieri a criteriilor, instrumentelor, tehnicilor, datelor necesare evaluării și a procedurilor de colectare a acestora.

Secțiunile următoare detaliază fiecare dintre aceste elemente și prezintă astfel rolul fiecărui element în cadrul demersului de evaluare a guvernancei sistemului public de CDI din România. Înainte de a trece la aceste secțiuni enunțăm însă principalele limite ale metodologiei descrise în paginile subsecvente.

O primă limită a metodologiei este una de natură temporală, inerentă oricărui demers evaluativ. În cazul de față, metodologia pe care o propunem are în vedere analiza sistemului CDI doar în perioada 2007-2013. Decizia de a limita analiza la această perioadă este o consecință naturală a faptului că această etapă reprezintă o perioadă de planificare strategică distinctă, definită și delimitată ca atare prin intermediul unui

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

document specific asumat la nivel guvernamental, anume Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2007-2013.

O a doua limită a metodologiei vizează sfera de cuprindere a acesteia. Întrucât sistemul de cercetare, dezvoltare și inovare este unul deosebit de complex și de dinamic, nu ne putem propune o analiză exhaustivă a acestuia, ci doar o analiză a anumitor componente mai semnificative. Așa cum se va observa în secțiunile următoare ale metodologiei, în special în grila analitică și în mecanismul de operaționalizare a acesteia, analiza pe care o întreprindem nu vizează întregul sistem CDI, ci doar acele elemente pe care le considerăm vitale pentru funcționarea și evaluarea acestuia.

În fine, o a treia limită asumată în construcția metodologiei este aceea a tipului de date utilizate. Mai exact, în construcția metodologiei optăm cu precădere pentru utilizarea datelor de tip cantitativ, încercând pe cât posibil să eliminăm subiectivitatea și lipsa de standardizare a informațiilor obținute prin metode calitative. Cu toate acestea, în procesul de implementare a metodologiei de față nu excludem posibilitatea de a face apel și la metode calitative acolo unde vom considera că acest lucru este necesar. Acestea ar putea fi utile pentru obținerea unei înțelegeri mai bune a funcționării sistemului CDI, precum și pentru verificarea acurateții datelor de tip cantitativ ce vor fi culese și analizate în procesul de evaluare.

Modelul teoretic al metodologiei de evaluare

Evaluarea propusă de prezenta metodologie se bazează pe abordarea de tip model logic, răspândită în mod deosebit în domeniul evaluării programelor (a se vedea de pildă McLaughlin & Jordan, 2004¹). Avantajul principal al acestei abordări este acela că modelul logic de evaluare oferă o grilă sistematică de analiză ce ia ca reper anumite elemente fundamentale ale unui program sau ale unei politici. Diferența specifică a modelului logic de evaluare în raport cu alte tipuri de evaluări este că aceasta urmărește progresul unei politici pornind de la resursele alocate acesteia, trecând prin activitățile implementate cu ajutorul acestor resurse și mergând în cele din urmă la rezultatele pe care implementarea respectivei politici le are pe termen scurt, mediu și lung. Astfel, structura unui model logic de evaluare presupune descrierea detaliată și evaluarea individuală a următoarelor elemente particulare:

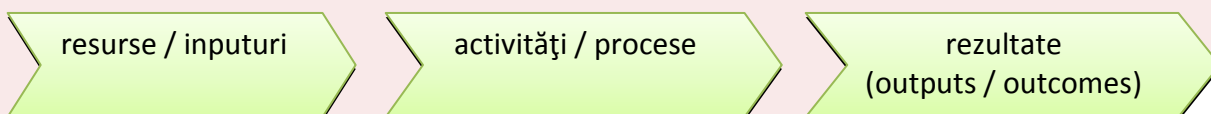

Fig. 1. Structura modelului logic de evaluare - elemente

Pentru a realiza o evaluare bazată pe modelul logic se urmăresc astfel anumite componente standard ale oricărui tip de program sau politică: (I) elementele de input, anume resursele alocate acestuia (resurse umane, resurse financiare, etc.), (II) activitățile propriu-zise implementate cu ajutorul resurselor și, în cele din urmă, (III) rezultatele obținute prin intermediul activităților derulate. În construcția unui model logic de evaluare trebuie subliniate în mod deosebit legăturile și interdependențele dintre aceste componente majore astfel încât să rezulte un model plauzibil al funcționării programului sau politicii evaluate pe

¹ McLaughlin, John A. & Jordan, Gretchen B. (2004) "Using Logic Models", in Wholey, J.S. et all. (Eds.) *Handbook Of Practical Program Evaluation*, Jossey-Bass / Wiley, pp. 7 -32

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

întreaga sa durată de viață. Trebuie luat în considerare de asemenea contextul politicii și rolul (pozitiv sau negativ al) factorilor externi asupra politicii evaluate. După cum se poate observa, principala asumție simplificatoare a modelului logic este aceea că fiecare element condiționează elementele subsecvente: resursele disponibile determină activitățile și procesele derulate pentru implementarea unei politici, iar aceste activități determină mai departe rezultatele politicii. Într-un model extins, rezultatele imediate obținute prin anumite activități determină rezultate intermediare care determină la rândul lor rezultate pe termen lung.

Rolul modelului teoretic în cadrul metodologiei de evaluare pe care o propunem este acela de a oferi reperele fundamentale de analiză a sistemului public de CDI din România. Astfel, în aplicarea metodologiei se vor urmări resursele alocate CDI în perioada 2007-2013, activitățile și procesele specifice acestui sistem și, în ultimă instanță, rezultatele pe care acest sistem le-a produs.

Grila de analiză și obiectivele specifice ale metodologiei

Așa cum am menționat anterior, obiectivul general al metodologiei este realizarea unei analize a guvernării sistemului public de CDI în perioada 2007-2013. Pentru realizarea acestei analize vom utiliza trei criterii fundamentale de evaluare comune demersurilor evaluative ale politicilor publice și mecanismelor specifice de implementare asociate acestora: **responsabilitate, transparență, performanță**. De altfel, aceste principii sunt asumate într-o formă foarte specifică inclusiv de către SNCDI 2007-2013², iar pentru evaluarea guvernării sistemului vom avea în vedere aceste principii drept criterii fundamentale de analiză. Astfel, adoptăm o grilă analitică ce derivă criteriile de evaluare din documentul programatic fundamental al sistemului CDI.

Apelul la cele trei principii enunțate de SNCDI 2007-2013 se justifică prin importanța pe care acesta din urmă o are în reglementarea strategică a domeniului CDI în România. Cu toate acestea, prezenta evaluare nu are ca obiect principal implementarea SNCDI 2007-2013, ci guvernarea sistemului CDI în această perioadă și implementarea politicilor publice specifice acestui sistem. Trebuie precizat astfel că cele trei *criterii de evaluare* a guvernării asumate în cadrul metodologiei de față sunt parțial decuplate în raport cu conținutul specific dat *principiilor de implementare* ce corespund acestora în cadrul SNCDI. Cu alte cuvinte, sensul criteriilor de evaluare adoptate în cadrul metodologiei nu este identic cu cel al principiilor de implementare enunțate de SNCDI deoarece, așa cum am precizat anterior, cele trei criterii de evaluare pe care le adoptăm sunt comune analizei oricărei politici publice și au un sens mai general în raport cu operaționalizarea particulară făcută în cadrul SNCDI.

Pe de altă parte, grila analitică pe care o adoptăm are de asemenea în vedere o anumită diviziune între următoarele componente ale sistemului public de CDI:

- I. La nivel macro - instituții cu rol de reglementare în aria CDI; reglementarea este înțeleasă într-un sens mai larg, cuprinzând și formularea de politici, stabilirea obiectivelor și planificarea strategică;

² Conform Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2007-2013 (pag. 37, disponibilă on-line pe <http://uefiscdi.gov.ro/userfiles/file/ROST/1188314177strategia%20ro.pdf>, accesată la data de 17.05.2014) cele trei principii de guvernare a sistemului CDI sunt formulate în felul următor: „(i) Responsabilitate față de societate; alocarea de fonduri publice către sistemul CDI trebuie considerată o investiție ce servește intereselor societății; (ii) Transparență; acces public la informații privind politicile, instrumentele și rezultatele obținute; acces la informațiile privind oportunitățile de finanțare a CDI din fonduri publice, inclusiv prin dezvoltarea e-guvernării în domeniul CDI; simplitatea și claritatea procedurilor de obținere a finanțării publice a CDI; (iii) Performanță; evaluarea gradului de atingere a obiectivelor stabilite, raportat la investiția realizată.”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- II. La nivel intermediar - instrumente de implementare a politicilor în domeniul CDI;
- III. La nivel micro/organizațional - actorii implicați în sistemul CDI ca beneficiari ai instrumentelor de implementare a politicilor CDI.

Cele trei criterii precizate anterior (responsabilitate, transparență, performanță) vor fi utilizate pentru evaluarea acestor trei componente ale sistemului. În acest context este necesară următoarea precizare: există două maniere distincte în care se poate realiza analiza. O primă variantă ar fi una de tip holist și ar consta în încercarea de aplicare transversală a tuturor celor trei criterii asupra fiecărei componente a sistemului. O a doua variantă de lucru ar fi una selectivă, în cadrul căreia fiecare criteriu este asociat cu precădere uneia dintre componentele sistemului public de CDI. Din motive ce vor fi expuse în paragrafele următoare am optat pentru varianta de lucru selectivă. Astfel, criteriul responsabilității va fi asociat instituțiilor cu rol de reglementare în aria CDI, criteriul transparenței va fi asociat instrumentelor de implementare a politicii în domeniul CDI, iar criteriul performanței va fi asociat actorilor implicați în sistem. Componentele sistemului CDI, care reprezintă punctele nodale ale metodologiei, vor fi evaluate conform următoarei structuri generale a grilei de analiză:

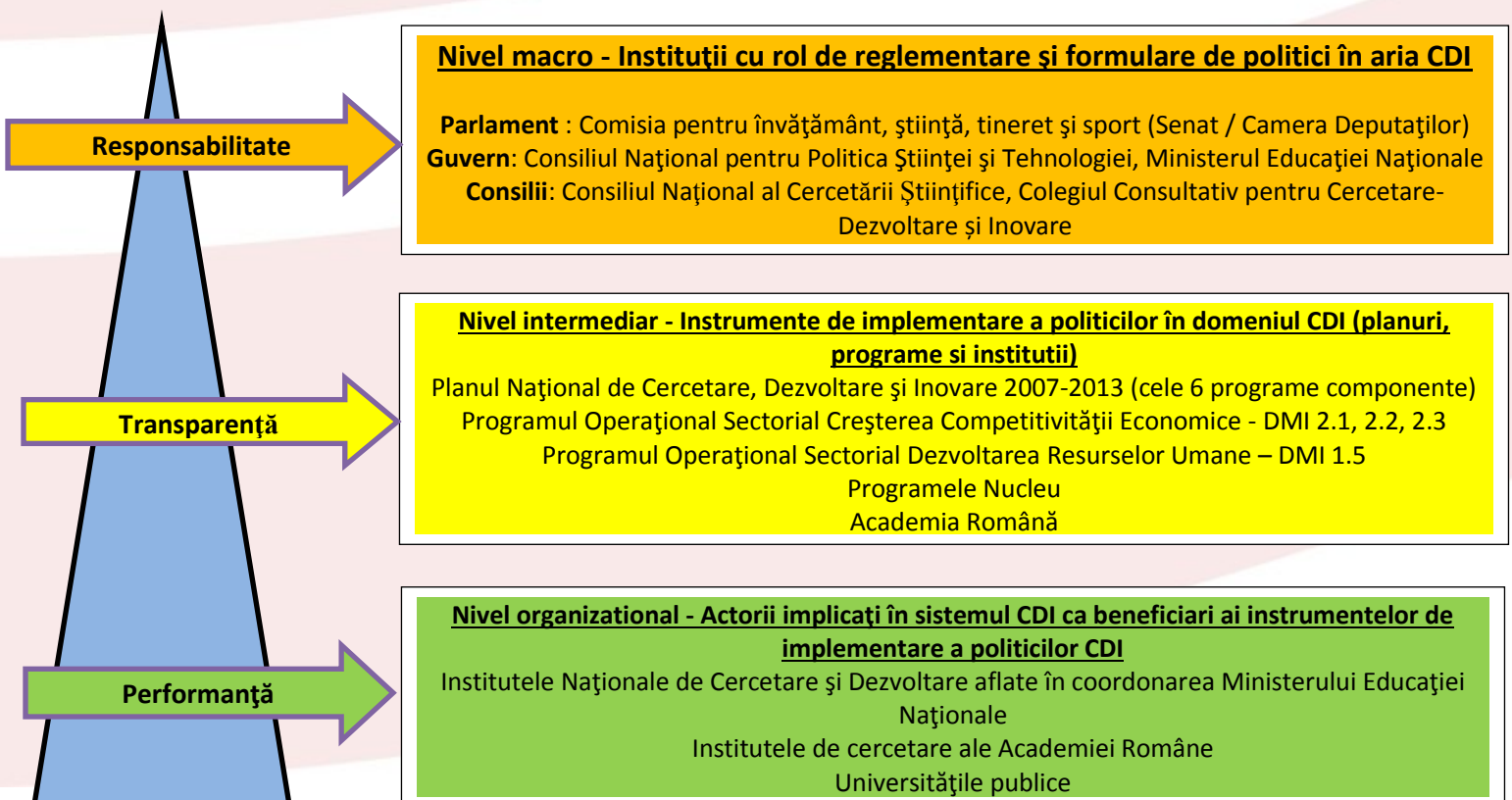

Fig. 2. Structura generală a grilei de analiză

În elaborarea grilei de analiză am optat pentru restrângerea aplicării fiecărui criteriu la o anumită componentă din motive ce țin de fezabilitatea evaluării. Astfel, considerăm că orice demers de evaluare trebuie să aibă un anumit grad de parcimonie care să permită obținerea unor rezultate și concluzii

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

pertinente în legătură cu subiectul evaluat și cu obiectivele evaluării: Astfel, demersul de evaluare va fi preponderent focalizat pe guvernarea sistemului CDI și în mod particular pe implementarea politicilor și programelor, precum și pe activitățile actorilor ce beneficiază de aceste politici și programe.

Opțiunea pentru un model selectiv de evaluare permite o explorare mai detaliată a anumitor aspecte centrale și are o probabilitate mai mare de a produce concluzii pertinente. Pe de altă parte, opțiunea pentru un model selectiv de evaluare este motivată și de anumite dificultăți teoretice și empirice ale variantei holiste alternative. De pildă, cu greu s-ar putea defini indicatori larg acceptați pentru a măsura în termeni cantitativi performanța instituțiilor cu rol de reglementare a sistemului CDI; la fel de dificilă ar fi și încercarea de evaluare a responsabilității actorilor implicați în sistemul CDI ca beneficiari ai instrumentelor de implementare a politicilor CDI, cel puțin în sensul dat responsabilității de către SNCDI 2007-2013. Totuși, opțiunea de aplicare a criteriilor de evaluare în mod selectiv nu este una absolută, ci una menită să faciliteze evaluarea cantitativă a componentelor sistemului. Astfel, vom avea în vedere aplicarea celor trei criterii de evaluare la nivelul fiecărei componente, chiar dacă acest lucru nu se poate realiza întotdeauna în sens cantitativ. Acest lucru presupune de pildă ca pentru a evalua transparența sau performanța instituțiilor cu rol de reglementare a sistemului CDI vom putea face apel mai degrabă la aprecieri calitative. La fel se va proceda în aplicarea criteriilor de responsabilitate și transparență în cazul instrumentelor de implementare a politicilor CDI și, în cele din urmă, la aplicarea criteriilor de responsabilitate și transparență actorilor implicați în sistemul CDI ca beneficiari ai instrumentelor de implementare.

Având în vedere grila analitică adoptată, metodologia pe care o propunem are următoarele **obiective specifice**:

Obiectiv specific 1:

Analiza responsabilității principalelor instituții cu rol de reglementare în aria CDI.

Obiectiv specific 2:

Analiza gradului de transparență a instrumentelor de implementare a politicii în domeniul CDI.

Obiectiv specific 3:

Analiza performanțelor principalilor actori implicați în sistemul CDI ca beneficiari ai instrumentelor de implementare a politicii CDI.

Pentru realizarea OS1 se vor avea în vedere două dimensiuni: pe de o parte analiza cadrului legislativ de reglementare a domeniului CDI în perioada 2007 – 2013, iar pe de altă parte analiza principalelor fluxuri financiare relevante pentru domeniul CDI. Pentru realizarea OS2 se va urmări existența informațiilor publice cu privire la mecanismele de finanțare a sistemului CDI. Pentru atingerea OS3 se va realiza o analiză a principalelor rezultate a anumitor actori reprezentativi din domeniul CDI.

Pentru a realiza obiectivul general al evaluării guvernării sistemului public de CDI din România analiza propusă de prezenta metodologie se va concentra cu precădere pe cele trei tipuri de componente ale sistemului. Prin intermediul modelului teoretic descris anterior se va urmări descrierea generală și interpretarea interacțiunilor la nivel macro dintre cele trei componente. Pe de altă parte, prin intermediul grilei analitice se va urmări analiza detaliată a acestor componente sub aspectul îndeplinirii celor trei criterii de evaluare a bunei guvernări (responsabilitate, transparență, performanță).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Înainte de a trece la secțiunea ce detaliază modul de operaționalizare a grilei analitice, următoarele precizări și explicații sunt necesare înțelegerii corecte a acestei grile, așa cum este detaliată (inclusiv grafic) în paginile anterioare. În primul rând, grila de analiză nu are în vedere toate componentele (și/sau subcomponentele) sistemului CDI. Decizia de a omite unele componente indică opțiunea conștientă de focalizare a demersului de evaluare pe cele trei categorii de componente considerate semnificative și, în cadrul acestora, pe anumite tipuri de subcomponente.

În ceea ce privește instituțiile cu rol de reglementare și formulare de politici în aria CDI am ales să ne concentrăm doar asupra Parlamentului, Guvernului și anumitor consilii relevante pentru sistemul CDI întrucât acești actori au rolul fundamental de planificare și decizie cu privire la politicile din domeniul CDI. Mai departe, alegerea instrumentelor de implementare a politicilor în domeniul CDI ce vor face obiectul evaluării s-a realizat având în vedere aportul pe care acestea îl au în funcționarea sistemului CDI în România. Astfel, Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2007-2013 (PN II) a fost conceput ca „principalul instrument ... [prin care se] implementează Strategia Națională pentru CDI”³. Pe de altă parte însă, complementare cu PN II sunt alte două instrumente de implementare a politicilor CDI în România, anume două programe operaționale sectoriale de gestionare a fondurilor structurale: Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, axa 2 (care este dedicată în exclusivitate finanțării prin fonduri structurale a sistemului CDI din România⁴) și Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, Domeniul Major de Intervenție 1.5 „Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării”, care se axează mai degrabă pe dezvoltarea resurselor umane în domeniul CDI⁵.

O a treia categorie de instrumente de implementare a politicilor publice în domeniul CDI pe care o avem în vedere în cadrul evaluării din perspectiva criteriului transparenței sunt Programele Nucleu care reprezintă o componentă distinctă de finanțare a sistemului CDI.

În fine, un alt instrument de implementare a politicilor publice în domeniul CDI îl reprezintă Academia Română. Vom lua în considerare Academia Română ca instrument de implementare a politicilor publice în domeniul CDI deoarece această instituție reprezintă singura organizație din România cu obiective în domeniul studiat care este finanțată direct din bugetul național. Trebuie să menționăm de asemenea că în evaluarea instrumentelor de implementare a politicilor publice în domeniul CDI vom distinge între activitățile finanțate pe bază competițională și cele finanțate pe bază instituțională la nivelul actorilor

³ Anexa 1 a HG 475/2007 disponibilă on-line pe http://uefiscdi.gov.ro/userfiles/file/Legislatie_2011/HOTARARE%20nr_%20475%20din%2023%20mai%202007%20privind%20aprobar%20Planului%20național%20de%20cercetare-dezvoltare%20și%20inovare%2020pentru%20perioada%202007-2013.pdf accesată la data de 17.05.2014

⁴ Axa 2 a POSCE, „Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare pentru competitivitate” este structurată în trei Domenii Majore de Intervenție (DMI): DMI 2.1- Cercetare-dezvoltare în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi în vederea obținerii de rezultate aplicabile în economie, DMI 2.2 - Investiții în infrastructura de CDI și dezvoltarea capacității administrative și DMI 2.3 – Accesul întreprinderilor la activități de cercetare-dezvoltare și inovare (Conform Documentului Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice” disponibil on-line pe http://amoscce.minind.ro/pdf2/DCI_POS_CCE_150211.pdf accesat la data de 17.05.2014).

⁵ Principalele priorități ale acestui DMI sunt îmbunătățirea programelor doctorale și post-doctorale și sprijinirea doctoranzilor și cercetătorilor în vederea participării la programele doctorale și a implicării în activitatea de cercetare post-doctorală. Conform DCI POSDRU, sprijinul acordat prin DMI 1.5 se realizează doar către domeniile de cercetare prioritare ale Strategiei Naționale pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2007-2013. (Conform Documentului Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial “Dezvoltare Resurselor Umane”, pag. 40, disponibil on-line la adresa http://www.fonduri-structurale.ro/Document_Files/resurseumane/00000030/uf7ln_dci_pos_dru_ro.pdf, accesat la data de 17.05.2014)

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

implicați în sistemul CDI ca beneficiari. De exemplu, existența informațiilor publice cu privire la rezultatele proiectelor finanțate pe baza competițională implementate de actori care beneficiază și de finanțare instituțională a activităților de CDI (precum Institutele Naționale de Cercetare Dezvoltare sau Institutele de cercetare din subordinea Academiei Române) va fi considerată o măsură importantă a transparenței.

În privința actorilor implicați în sistemul CDI ca beneficiari ai instrumentelor de implementare a politicii CDI ne vom limita la trei categorii de actori: Institutele Naționale de Cercetare Dezvoltare din coordonarea Ministerului Educației Naționale, Institutele de cercetare ale Academiei Române, precum și universitățile publice. Omitem astfel INCD-urile aflate în coordonarea altor ministere decât cel al educației și institutele și centrele de cercetare ale celor trei academii de ramură. Cu privire la această componentă a sistemului CDI din România, trebuie să menționăm că nu ne propunem evaluarea exhaustivă a actorilor într-o manieră individuală. Demersul pe care îl propunem vizează mai degrabă o analiză pe clase de actori (de pildă cea a INCD-urilor, sau cea a universităților). Astfel, demersul realizat în cadrul evaluării nu se suprapune cu alte exerciții de evaluare a activităților de cercetare, dezvoltare și invoare a diferiților actori implicați în sistemul CDI. De pildă, evaluarea Institutelor Naționale de Cercetare Dezvoltare din coordonarea Ministerului Educației Naționale nu se va suprapune cu exercițiul realizat în ultimii ani ca urmare a adoptării HG Nr. 1062 din 19 octombrie 2011 privind aprobarea Normelor metodologice pentru evaluarea și clasificarea în vederea certificării a unităților și instituțiilor din sistemul național de cercetare-dezvoltare. Același tip de abordare îl vom avea și în cazul universităților publice. Astfel, evaluarea propusă nu se va suprapune nici cu procesul de clasificare și ierarhizare realizat în 2011 (în cadrul căruia evaluarea activităților de CDI a reprezentat o componentă importantă), nici cu alte evaluări realizate de instituții precum ARACIS.

Operaționalizarea grilei analitice

În vederea atingerii obiectivului general de evaluare a guvernantei sistemului CDI, grila analitică descrisă în secțiunea anterioară va fi operaționalizată conform următorului tabel sintetic:

Tabelul 1. Operaționalizarea grilei analitice

Componentă de evaluare	Criteriu de evaluare	Întrebare evaluativă	Indicatori	Instrumente / tehnici	Date necesare realizării evaluării
Instituții cu rol de reglementare în aria CDI	Responsabilitate față de societate	-A fost cadrul de reglementare a sistemului CDI adecvat nevoilor societății? - A fost nivelul de finanțare a programelor adecvat nevoilor sociale? - Care a fost contribuția instituțiilor de guvernanță în definirea priorităților, în	- Dinamica legislativă cu privire la domeniul CDI. - Nivelul de finanțare a sistemului CDI și a instrumentelor de implementare a CDI.	Analiză de documente Analiză secundară de date	Acte normative cu privire la sistemul CDI. Date cu privire la finanțarea programelor: - alocarea inițială totală din Plan/ Program Operațional Sectorial - alocările propriu-zise - valoarea sumelor cheltuite pe fiecare program Programele de guvernare din perioada 2007-2013.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Componentă de evaluare	Criteriu de evaluare	Întrebare evaluativă	Indicatori	Instrumente / tehnici	Date necesare realizării evaluării
		reglementarea și supervizarea sistemului CDI?	- Referințe la obiectivele strategice CDI în cadrul programelor de guvernare din perioada 2007-2013.		
Instrumente de implementare a politicilor în domeniul CDI: -PN II -POSCCE DMI 2.1, 2.2, 2.3 -POSDRU DMI 1.5 -Programele Nucleu - Academia Română	Transparență	A fost procesul de implementare a instrumentelor de finanțare a sistemului CDI unul transparent?	Informații publice despre: - cererile de propuneri de proiecte, - procesul de evaluare: rezultatele evaluării, rezultatele contestațiilor - rezultatele proiectelor finanțate	Analiză de documente	Date cu privire la (finanțare competițională): - cererile de propuneri de proiecte pentru cele 6 programe din cadrul PN II și pentru DMI specifice din cadrul POSCCE, POSDRU, programele Nucleu - existența grilelor publice de evaluare - rezultatele procesului de evaluare (inclusiv cu privire la contestații) - existența informațiilor publice despre rezultatele proiectelor la nivelul beneficiarilor și/sau al finanțatorului, (inclusiv rapoarte anuale de activitate). Date cu privire la (finanțare instituțională) -misiune (strategii, planuri operaționale etc.) -alocarea fondurilor către beneficiari (INCD-uri, Institute ale Academiei Române) -Rezultatele științifice ale beneficiarilor. (rapoarte anuale de activitate, alte rezultate)
Actorii implicați în sistemul CDI ca beneficiari ai instrumentelor de implementare a politicii CDI: -INCD-uri MEN	Performanță	Care sunt performanțele actorilor din sistem în raport cu obiectivele asumate prin instrumentele de implementare a	- Numărul de lucrări științifice publicate în reviste indexate. - Numărul de cereri de	Analiză secundară de date	- Numărul de lucrări științifice publicate în reviste indexate pentru fiecare actor. - Numărul de cereri de brevete depuse de fiecare actor implicat (acolo unde este cazul).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Componentă de evaluare	Criteriu de evaluare	Întrebare evaluativă	Indicatori	Instrumente / tehnici	Date necesare realizării evaluării
-Institute de cercetare ale Academiei Române - Universități publice		politicilor CDI de care au beneficiat?	brevete depuse.		

Pentru evaluarea primei componente a sistemului CDI, anume instituțiile cu rol de reglementare, vom utiliza cu precădere criteriul responsabilității și vom încerca să răspunem unor întrebări ce evaluează gradul de responsabilitate al acestor instituții. Responsabilitatea va fi înțeleasă drept preocuparea instituțiilor cu rol de guvernare pentru buna funcționare a sistemului CDI, în special respectarea anagajamentului Lisabona cu privire la alocările financiare către sectorul CDI. Principalii indicatori utilizați în acest context vor fi dinamica legislativă cu privire la sistemul CDI, nivelul de finanțare a sistemului și referințe la obiectivele strategice CDI în cadrul programelor de guvernare din perioada 2007-2013. Astfel, datele necesare acestei evaluări vor fi alcătuite din ansamblul actelor normative cu privire la sistemul CDI, precum și din date cu privire la nivelul de finanțare, anume alocările financiare către sistemul CDI și valoarea sumelor cheltuite pentru implementarea programelor specifice (programele componente ale PN II, POSCCE, POSDRU, Nucleu). Evaluarea se va realiza prin intermediul analizei secundare de date cu privire la finanțare și prin studierea documentelor legislative din perioada 2007-2013. Colectarea datelor necesare se va realiza prin intermediul cercetării de birou și va presupune consultarea diferitelor resurse publice relevante (baze de date legislative, rapoarte analitice, publicații statistice) și centralizarea informațiilor pertinente.

Pentru evaluarea celei de-a doua componente a sistemului CDI din România, anume instrumentele de implementare a politicilor în domeniu, vom avea în vedere cel de-al doilea criteriu asumat, anume transparența informațiilor. În acest sens, vom încerca să răspundem la întrebarea evaluativă *A fost procesul de implementare a instrumentelor de finanțare a sistemului CDI unul transparent?* prin raportarea la instrumentele propuse în secțiunea anterioară: programele PN II (Resurse Umane, Idei, Capacități, Parteneriate, Inovare, Susținerea performanței instituționale), Programele Operaționale Sectoriale cu obiective în domeniul CDI (POSCCE DMI 2.1, DMI 2.2, DMI 2.3 și POSDRU DMI 1.5), Programele Nucleu și Academia Română. Pentru a răspunde la întrebarea evaluativă vom analiza gradul de transparență a proceselor de implementare a programelor specifice prin existența informațiilor publice cu privire la finanțarea competițională: cererile de propuneri de proiecte, procesul de evaluare și rezultatele proiectelor finanțate. Pe de altă parte, pentru finanțarea instituțională vom avea în vedere misiunea asumată de beneficiari și rezultatele științifice ale acestora. Pentru măsurarea acestor indicatori vom realiza o analiză a documentelor publice cu privire la informațiile necesare implementării politicilor în domeniu. În acest sens, etapa de colectare a datelor va consta în verificarea existenței în mediul on-line (paginile web oficiale ale programelor) a informațiilor cu privire la cererile de propuneri de proiecte, existența grilelor publice de evaluare, rezultatele procesului de evaluare precum și existența informațiilor publice despre rezultatele proiectelor. În ceea ce privește ultima categorie de date necesare pentru realizarea evaluării – existența informațiilor publice despre rezultatele proiectelor – criteriul transparenței va fi folosit atât la nivelul componentei instrumentelor de implementare a politicii în domeniul CDI, cât și la nivelul actorilor implicați în sistemul CDI ca beneficiari ai proiectelor finanțate prin intermediul acestor instrumente. De

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

asemenea, se va evalua și transparența mecanismelor de finanțare instituțională prin verificarea și analiza datelor publice despre misiunea și rezultatele științifice ale beneficiarilor acestui tip de finanțare.

Pentru evaluarea celei de-a treia componente a sistemului CDI, anume actorii implicați în sistem ca beneficiari ai instrumentelor de implementare a politicii CDI, vom avea în vedere criteriul performanței. Vom încerca astfel să determinăm prin intermediul unor indicatori sintetici care este performanța actorilor organizaționali implicați în sistemul de cercetare în perioada 2007-2013. Având în vedere diversitatea foarte mare a acestor actori și a domeniilor în care activează, vom folosi pentru evaluarea performanțelor doar două tipuri de indicatori: numărul de publicații științifice, respectiv numărul de cereri de brevete depuse de fiecare actor implicat, acolo unde acest indicator este relevant. Evaluarea se va realiza prin intermediul analizei secundare de date obținute din platforme internaționale consacrate de tipul Web of Science.

Etapele specifice de aplicare a metodologiei și structura raportului de evaluare

Pentru realizarea raportului de evaluare a proceselor de implementare a politicilor publice în domeniul CDI și, mai larg, a guvernanței sistemului, prima etapă de aplicare a metodologiei va consta în colectarea datelor și documentelor necesare evaluării pentru fiecare dintre cele trei componente ale sistemului CDI, așa cum au fost definite în paginile anterioare. Ulterior colectării datelor se va realiza analiza acestora în vederea obținerii unor rezultate pertinente asupra guvernanței sistemului public de cercetare, dezvoltare și inovare din România, precum și a proceselor de implementare a politicilor publice din domeniu.

Raportul final rezultat din aplicarea metodologiei de evaluare va avea următoarea structură orientativă:

- I. Sistemul public de CDI în perioada 2007-2013
- II. Rolul instituțiilor cu rol de reglementare în aria CDI:
- III. Evaluarea instrumentelor de implementare a politicilor CDI
- IV. Performanța principalilor actori implicați în sistem
- V. Concluzii